

Warszawa, dnia 7 lutego 2024 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW.501.9.2024

**Informacja Państwowej Komisji Wyborczej
o warunkach udziału obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami
polskimi oraz obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii
Północnej w wyborach do rad gmin oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów
miast zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r.**

Obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej mogą głosować i kandydować w wyborach do rad gmin oraz głosować w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast zarządzonych na dzień 7 kwietnia 2024 r., pod warunkiem, że są ujęci w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców.

I. Ujęcie w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców

1. Ujęcie w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim oraz obywatela Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej następuje na wniosek wyborcy złożony w urzędzie gminy właściwym ze względu na jego miejsce stałego zamieszkania.

We wniosku podaje się:

- nazwisko i imiona,
- obywatelstwo,
- numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy,
- numer PESEL,
- oświadczenie co do adresu stałego zamieszkania.

Wyborca we wniosku może zamieścić adres poczty elektronicznej lub numer telefonu komórkowego oraz informację, że wyraża zgodę na przekazanie danych do rejestru danych kontaktowych osób fizycznych.

Jeżeli w chwili złożenia wniosku wyborca **nie ma nadanego numeru PESEL**, w celu jego nadania we wniosku podaje dodatkowo:

- płeć,
- status cudzoziemca, tj. UE – w przypadku obywatela Unii Europejskiej lub NUE – w przypadku obywatela Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

oraz, jeżeli dane te są dostępne:

- imiona i nazwiska rodowe rodziców,
- numery PESEL rodziców, jeżeli zostały im nadane,
- datę urodzenia,
- miejsce urodzenia,
- stan cywilny,
- oznaczenie aktu urodzenia i urzędu stanu cywilnego, w którym został on sporządzony,
- imię i nazwisko rodowe oraz numer PESEL małżonka, jeżeli został mu nadany,
- w zależności od okoliczności datę zawarcia związku małżeńskiego, oznaczenie aktu małżeństwa i urzędu stanu cywilnego, w którym został on sporządzony, datę rozwiązania związku małżeńskiego, sygnaturę akt i oznaczenie sądu, który rozwiązał małżeństwo, sygnaturę akt i oznaczenie sądu, który ustalił nieistnienie małżeństwa, sygnaturę akt i oznaczenie sądu, który unieważnił małżeństwo, datę zgonu małżonka albo datę znalezienia jego zwłok, oznaczenie jego aktu zgonu i urzędu stanu cywilnego, w którym ten akt został sporządzony.

Wniosek może zostać złożony na piśmie w postaci:

- 1) papierowej, opatrzonym własnoręcznym podpisem;
- 2) elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, przy użyciu usługi na stronie gov.pl.

Dokumenty niesporządzone w języku polskim są składane wraz z tłumaczeniem na język polski dokonany przez tłumacza przysięgłego. Dotyczy to również innych dokumentów składanych przez obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi oraz obywateli Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

2. Przepisy nie wskazują terminu, do którego najpóźniej wniosek o ujęcie w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców musi zostać złożony, aby wyborca mógł wziąć udział w wyborach. Jednakże należy mieć na uwadze, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) ma 5 dni na rozpatrzenie wniosku.
3. Wójt przed wydaniem decyzji o ujęciu wyborcy w stałym obwodzie głosowania jest obowiązany sprawdzić, czy wnioskodawca stale zamieszkuje pod adresem wskazanym we wniosku.

II. Czynne prawo wyborcze (prawo wybierania) i bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności)

1. **Czynne prawo wyborcze, tj. prawo do głosowania** (prawo wybierania) w wyborach do rady gminy oraz wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta) ma obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim oraz obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, który:
 - najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat,
 - stale zamieszkuje i jest ujęty w stałym obwodzie w głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego,
 - nie został pozbawiony praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
 - nie został pozbawiony praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu,
 - nie został ubezwłasnowolniony prawomocnym orzeczeniem sądu (art. 10 § 1 pkt 3 i 4 oraz § 2 Kodeksu wyborczego).

Powyższe dotyczy również prawa udziału w głosowaniu w wyborach do rady dzielnicy m.st. Warszawy.

Obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, nie mają czynnego prawa wyborczego w wyborach do rady powiatu i sejmiku województwa.

2. **Bierne prawo wyborcze, tj. prawo do kandydowania** (prawo wybieralności) w wyborach do rady gminy ma obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim oraz obywatel Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej mający prawo wybierania w wyborach do danej rady.

Kandydat na radnego nie musi stale zamieszkiwać na obszarze okręgu wyborczego, w którym kandyduje.

Prawa wybieralności nie ma osoba:

- skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe, *Osoba, wobec której zapadł taki wyrok, nie ma biernego prawa wyborczego, tj. nie może kandydować w wyborach do rady gminy w okresie, w którym jest wpisana do ewidencji Krajowego Rejestru Karnego.*
- pozbawiona prawa wybieralności odpowiednio w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem albo w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej (art. 11 § 1 pkt 5, § 2 pkt 1 i § 3 Kodeksu wyborczego).

Powyższe dotyczy również prawa wybieralności w wyborach do rady dzielnicy m.st. Warszawy.

Obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi oraz obywatele Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej nie mają biernego prawa wyborczego w wyborach do rady powiatu i sejmiku województwa oraz wyborach wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

III. Warunki udziału w głosowaniu

Głosowanie w wyborach do rad gmin oraz w wyborach wójtów, burmistrzów i prezydentów miast odbywa się wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyborcy głosują w obwodzie głosowania właściwym dla miejsca ich stałego zamieszkania (ujęcia w stałym obwodzie w głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców), za wyjątkiem osób przebywających w szpitalach, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych.

1. Głosowanie w miejscu stałego zamieszkania

Wyborca ujęty w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców na własny wniosek, będzie w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym

dla adresu, pod którym ujęty jest w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców.

2. Głosowanie poza miejscem stałego zamieszkania

- **Wyborcy, którzy będą przebywać w dniu wyborów w szpitalach, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych usytuowanych na terenie województwa, na obszarze którego znajduje się gmina, w której ujęci są w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców zostaną wpisani do spisów wyborców sporządzonych dla obwodów głosowania utworzonych w tych jednostkach i będą mogli głosować w tych obwodach.**

Wyborcy stale zamieszkali w m.st. Warszawie, którzy będą przebywali w wyżej wymienionej jednostce usytuowanej:

- **na obszarze dzielnicy, w której ujęci są w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców – otrzymają karty do głosowania w wyborach do rady tej dzielnicy, Rady m.st. Warszawy oraz wyborach Prezydenta m.st. Warszawy,**
- **na obszarze innej dzielnicy, niż dzielnica, w której ujęci są w stałym obwodzie głosowania w Centralnym Rejestrze Wyborców – otrzymają karty do głosowania w wyborach do Rady m.st. Warszawy oraz wyborach Prezydenta m.st. Warszawy.**

Wyborcy wpisani do spisu wyborców w wyżej wymienionych jednostkach zostaną **z urzędu skreśleni** ze spisu w miejscu stałego zamieszkania.

W dniu wyborów obwodowe komisje wyborcze dopisują do spisu wyborców jedynie tych wyborców, którzy:

- zostali pominięci w spisie wyborców, jeżeli urząd gminy potwierdzi, że pominięcie w spisie jest wynikiem omyłki,
- zostali skreśleni ze spisu wyborców dla danego obwodu głosowania w związku z wpisaniem do spisu wyborców w szpitalu, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym lub areszcie śledczym, **jeżeli udokumentują**, że opuścili tę placówkę przed dniem wyborów;

- chcą głosować w obwodzie utworzonym w szpitalu, domu pomocy społecznej, zakładzie karnym lub areszcie śledczym, a przybyli do tej jednostki przed dniem wyborów.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak
(dokument podpisany elektronicznie)